

Initiativärende mot Polismyndigheten i Kronobergs län med anledning av ett ingripande mot två bensintjuvar

Initiativet

Av en tidningsnotis i Dagens Nyheter den 24 oktober 2007 framgick att polisen, sedan den "fått tag" i två bensintjuvar utanför en villa i småländska Nöttja, förhört tjuvarna och därefter lämnat kvar dessa hos familjen i villan. Enligt kvinnan i familjen hade polisen sagt att tjuvarna, sedan de erkänt, inte längre var deras bekymmer. Polisen hade, när hon frågade vad hon skulle göra med tjuvarna, gett henne rådet att ge dem litet bensin så att de kunde köra därifrån.

Jag beslutade den 25 oktober 2007 med hänvisning till innehållet i notisen att ta upp saken till utredning som ett initiativärende.

Utredning

Från Polismyndigheten i Kronobergs län infordrades en kopia av polisanmälan i ärende K17398-07.

Muntliga upplysningar inhämtades från AA, som tillsammans med sin familj bodde i villan på den aktuella platsen. Hon upplyste vid telefonsamtal bl.a. följande.

Hon och hennes familj bor på landet. Det är cirka tre mil till närmaste bensinstation. Omgivningarna består mest av skog och det är mycket mörkt, eftersom det saknas gatubelysning.

Klockan kvart i tre natten mellan torsdagen och fredagen knackade det på familjens ytterdörr. De kände sig först osäkra om de skulle öppna, men gjorde det till slut. Utanför dörren stod en ung tjej och en kille. När hon såg killen tog hon nästan ett steg bakåt. Det var inte några personer man ville släppa in i sitt hus mitt i natten. Killen frågade om de hade någon bensin. De förstod att de var tvungna att förse paret med bensin för att bli av med dem. De hade några deciliter bensin i en dunk och sa att paret skulle få bensinen. Paret bil hade parkerats vid deras garageuppfart. Från huset till vägen är det cirka femtio meter. Bilen hade körts nästan intill huset, men inte riktigt ända fram.

Plötsligt svängde en polisbil upp på gårdsplanen. Två polismän, en kvinnlig och en manlig, hoppade ur polisbilen och började tilltala tjejen och killen; de frågade bl.a. efter personuppgifter. Polisen tilltalade inte henne eller hennes man överhuvudtaget. Den ena polisen gick in i polisbilen. När hon kom ut bad hon att få se killens tatueringar och sa sedan "Du skall ha en på insidan av läppen". Hon och henne man förstod då att killen var någon de hade signalement på och att han var känd av

polisen sedan tidigare. Polisen pratade också med killen och tjejen om att de saknade körkort och att bilen var belagd med körförbud. De förstod även att paret varit inblandat i ett inbrott på ett annat ställe tidigare. Hon och hennes man gick sedan in i huset, eftersom de tyckte att det var en sak för polisen. De satte sig inne i huset så att de såg ut mot gårdsplanen.

Vid 03.30-03.45 backade polisbilen plötsligt ut från gården. De upptäckte då att poliserna lämnat kvar killen och tjejen, som satt i bilen på gårdsplanen. Ingen av poliserna hade talat med henne eller hennes man innan de lämnade platsen.

Hon ringde 11414 till polisen och talade om att personerna var kvar på hennes gårdsplan. Hon vet inte namnet på den hon talade med men denne bad att få återkomma. När personen återkom uppgav denne att polisen var ”klara med dem” och att de inte kunde göra något mer. De hade erkänt brottet. Hon förklarade då att de stod på hennes gårdsplan utan bensin, att det var tre mil till närmaste bensinstation och fyra minusgrader ute. Personen svarade då att om hon ville bli av med dem fick hon väl ge dem litet bensin. Hon frågade om personen skojade och ifrågasatte om vederbörande verkligen menade att de skulle förse paret med bensin.

Efter samtalet diskuterade hon och hennes man en lång stund hur de skulle göra och om de skulle våga gå ut. De visste ju inte hur kriminella de var eller om de var farliga. Till slut gick de ut och gav paret bensin för att bli av med dem. De åkte därefter från platsen. Hon har hört att paret senare togs igen nere i Hamneda.

Händelsen var mycket obehaglig. Under tiden paret var där vaknade familjens 11-årige son. Han blev väldigt uppskrämd av händelsen och ville absolut inte att föräldrarna skulle gå ut till paret. Efter händelsen har det varit svårt att få honom att vara ensam hemma en timme på morgonen innan skolbussen går.

På fredagen ringde hon till BB vid polismyndigheten. Han uppgav att det rörde sig om ett ringa brott och att polisen därför inte hade kunnat göra något mer. Han sa att det var hennes eget val att ge dem bensin. Hon förklarade för honom att de inte hade något annat val för att bli av med personerna från sin privata gård. Han kallade henne oresonlig. Han sa bl.a. att de måste tänka på sina polisers säkerhet och att de – om de hade kunnat misstänka att paret skulle köra därifrån – hade kunnat ta ifrån dem nycklarna.

Hon känner sig illa bemött av polisen. Hon anser att poliserna borde ha kommit in till dem i huset och sagt till dem att de inte kunde göra något mer, förklarat varför och informerat dem om personerna på gårdsplanen var farliga. De känner inte längre något förtroende för polisen.

Muntliga upplysningar inhämtades även från polisassistenten CC, som var en av de två poliser som kom till den aktuella platsen. Hon upplyste vid telefonsamtal bl.a. följande.

De fick uppgift om att ett par, i närheten av den plats där hon och hennes kollega befann sig, hade ”slangat” bensin ur en åkgräsklippare. Paret hade dock begett sig från platsen. De körde mot E4 och fick då uppgift om att paret befann sig i närheten. När de kom till platsen satt en man och en kvinna i en bil. Paret berättade att de hade ”slangat” bensin ur en moped och de förhörde på platsen. De erkände brott.

De diskuterade med vakthavande befäl vad de skulle göra. Vakthavande tyckte att det var ett så pass ringa brott att det inte fanns skäl att gripa dem. Det fanns inte heller tecken på att det t.ex. skulle finnas någon narkotika. De ville ju förstås att de skulle försvinna från platsen, men de kunde inte göra något ytterligare.

Varken kvinnan eller mannen hade något körkort och bilen var belagd med körförbud. Hon pratade med kvinnan, som sa att hon skulle ringa sin svärmor för att få skjuts från platsen. Kvinnan försökte ringa under tiden de var där, men uppgav att det var upptaget. Hon försökte eventuellt också skicka ett SMS till svärmodern. Paret var införstått med att de inte skulle köra från platsen och uppgav att de skulle vänta på skjuts av svärmor.

Bilen stod på infarten till huset och det kan nog räknas som att den hörde till tomten. Bilen stod inte precis framför huset, utan kanske 50 meter därifrån. De ville inte ställa bilen på vägen, eftersom det var smalt och mörkt. Det fanns dock en liten ficka upp i skogen och dit flyttade de bilen, cirka en meter.

När de först kom till platsen pratade de med de boende i huset, som hade kommit ut. Kvinnan hade en dunk i handen, men när hon fick klart för sig att paret hade "slangat" bensin i området sa hon att "sådana kan vi inte ge någon bensin till". Hon tror att hon bad kvinnan och hennes man att gå in, eftersom det var kallt ute. I övrigt pratade inte hon eller hennes kollega med dem som bodde i huset.

Akten tillfördes vidare två tidningsartiklar, bl.a. en ur Expressens nätupplaga publicerad den 24 oktober 2007. Av artikeln framgick att DD, talesman vid polismyndigheten, uttalat bl.a. att han tyckte att familjen borde ha informerats innan polisen gav sig iväg.

Bedömning

Av utredningen framgår att en polispatrull skickades till området eftersom två personer hade gjort inbrott i ett garage och "slangat" några liter bensin från en moped till sin bil. Polispatrullen påträffade personerna i anslutning till familjens bostad. Eftersom de båda misstänkta erkände brottet gjorde polisen den bedömningen att det saknades skäl att vidta några ytterligare åtgärder, som att t.ex. gripa dem, för ett så pass ringa brott som det var frågan om. Jag har inte någon erinran mot den bedömningen. I likhet med vad DD uttalat enligt den ovan angivna tidningsartikeln anser jag emellertid att polismännen, med hänsyn till omständigheterna i ärendet, borde ha lämnat erforderlig information till familjen innan de åkte därifrån.

AA har uppgett att hon, när hon ringde till polisen efter det att polispatrullen lämnat platsen, bl.a. fick svaret att "om hon ville bli av med dem fick hon väl ge dem litet bensin". Jag har inte anledning att betvivla AA:s uppgift och har förståelse för att hon blev upprörd när hon fick detta besked. Jag finner det emellertid inte meningsfullt att närmare utreda saken, utan nöjer mig med att rent allmänt konstatera att ett sådant uttalande från en företrädare för polismyndigheten speglar en bristande insikt om vikten av polisens hjälpande och trygghetsskapande uppgifter och självfallet inte är lämpligt.

Ärendet avslutas.